

Handläggare: Eva Britt Lönnback
Telefon: 08- 508 14 152

Till
Enskede-Årsta-Vantörs stadsdelsnämnd

REMISSVAR PÅ SKRIVELSE OM ORGANISATORISK PLACERING AV JOBBTORG

Förslag till beslut

Förvaltningens tjänsteutlåtande överlämnas till Kommunfullmäktige som svar på remissen.

Gillis Hammar
Stadsdelsdirektör

Marie Pettersson
Avdelningschef

Sammanfattning

Förslaget om "Organisatorisk placering av Jobbtorg" Dnr: 3331-1366/2008 är en remiss från Kommunstyrelsen. Förslaget har tagits fram av Stadsledningskontoret.

Jobbtorg startade sin verksamhet 2 januari 2008 med syfte att försäkra stadens insatser för att fler arbetslösa ska komma ut i arbete och därmed minska stadens kostnader för försörjningsstöd. Jobbtorg ska vara den gemensamma ingången till stadens samlade resurser för arbetsmarknadsinsatser. Eftersom den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig 2008 ska en permanent organisatorisk placering ges från och med 1 januari 2009.

Endast den grupp som kan anses ha förutsättningar att klara arbete eller praktik på den öppna arbetsmarknaden är idag aktuell för insatser från Jobbtorgen. Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta andra målgrupper: personer med sociala/medicinska skäl, sjukskrivna och personer med fysiska och psykiska funktionshinder från och med 1 januari 2009.

Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden fr.o.m. 1 januari 2009. Enligt förslaget ska

Jobbtorg Stockholm fr.o.m. samma datum ansvara för Jobbtorg, SFI, rekryteringsprogrammet, samhällsinformation för flyktingar, ansvaret för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor och samordningsansvaret för flyktingmottagande.

Enskede –Årsta – Vantörs stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot den organisatoriska placeringen. I övrigt har förvaltningen några synpunkter på förslagen.

Ärendets beredning

Ärendet har beretts inom avdelningen för arbete och bistånd.

Bakgrund

Jobbtorgens verksamheter startade i januari i år. Målgrupper under 2008 utgörs enligt kommunfullmäktiges beslut av:

- försörjningsstödstagare som får försörjningsstöd på grund av arbetslöshetsskäl.
- nybesök som ansöker om försörjningsstöd av andra skäl där det finns anledning att utreda den enskildes möjlighet att arbeta helt eller delvis.
- SFI (svenska för invandrare) – studerande som får försörjningsstöd eller introduktionsersättning.
- Vuxna flyktingar och anknytningsinvandrare där inte sjukdom eller andra tydliga skäl utgör hinder att delta på Jobbtorgen.
- Ungdomar i åldern 16-24 år.

Den organisatoriska placeringen av Jobbtorg är tillfällig. En permanent organisatorisk placering ska ges från och med 2009. Förslaget om organisatorisk placering av Jobbtorgen har skickats på remiss till samtliga stadsdelsnämnder och socialtjänstnämnden, med begäran om yttrande till kommunstyrelsen senast den 30 augusti 2008. Nedan följer en sammanfattning av förslaget.

Målgrupper under år 2009

Enligt beslut i kommunfullmäktige ska Jobbtorgens målgrupp utvidgas till att även omfatta

- A. Försörjningsstödstagare som under en tid fått försörjningsstöd av andra skäl än arbetslöshet och där det finns anledning att pröva möjligheten att arbeta helt eller delvis.
- B. Insatser för psykiskt och fysiskt funktionsnedsatta personer som inte får försörjningsstöd, men som får stöd i olika former från stadsdelen och som behöver insatser för att helt eller delvis komma in på arbetsmarknaden.

Av beslutet framgår inte tidpunkten då Jobbtorgen ska ansvara även för dessa målgrupper.

Grupp A omfattar personer som får försörjningsstöd av sociala/medicinska skäl och sjukskrivna personer. Bedömningen är att cirka 10 procent i gruppen är sjukskrivna som kan vara aktuella för arbetsmarknadsinsatser mot den öppna arbetsmarknaden. I gruppen med försörjningsstöd av sociala eller medicinska skäl bedöms cirka 20 procent vara aktuella för insatser mot den öppna arbetsmarknaden. Totalt beräknas grupp A uppgå till cirka 400 personer på ett helår. Bedömningen är att gruppen är resurskrävande eftersom många har varit borta från arbetsmarknaden under lång tid.

Grupp B är en ny målgrupp för Jobbtorgen. Särskild kompetens om funktionsnedsättningar och psykiska sjukdomstillstånd förutsätts för denna grupp, vilket saknas på Jobbtorgen idag. Särskilda EU-medel söks för att i projektform utveckla metoder för att stödja personer med neuro- psykiatriska funktionshinder att komma in på arbetsmarknaden. Under år 2009 ska Jobbtorg Stockholm ingå som en samverkanspart i planerade aktiviteter som riktar sig till personer med psykisk och fysisk funktionsnedsättning som inte får försörjningsstöd.

Effektivisering av arbetsmarknadsinsatser

Samarbeta över kommungränser blir allt viktigare för att tillvarata befintlig arbetskraft och skapa möjligheter för personer som idag står utanför arbetsmarknaden. Inom flyktingmottagningen och vuxenutbildning/SFI finns samma trend till regional samverkan. De nya riktlinjerna för den europeiska socialfonden betonar vikten av regional samverkan.

Stadens arbetsmarknadsåtgärder behöver utvecklas och samordnas så att resurserna används på bästa sätt. Stadsledningskontorets bedömning är att nedanstående verksamheter berörs:

- Jobbtorg Stockholm (kommunstyrelsen)
- Svenska för invandrare (SFI) (utbildningsnämnden)
- Kommunal vuxenutbildning (utbildningsnämnden)
- Rekryteringsprogrammet (utbildningsnämnden)
- Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden (stadsdelsnämnden)
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor (socialtjänstnämnden)
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning (stadsledningskontoret).

Stadsdelningskontoret anser också att frågan om all flyktingmottagning ska inkluderas i en gemensam organisation bör utredas. Regeringens utredning "Egenansvar - med professionellt stöd" (SOU 2008:58) om insatser som påskyndar och ökar möjligheterna för nyanlända flyktingar att etablera sig på arbetsmarknaden bör beaktas i utredningen. Ett av förslagen i den statliga utredningen är att kommunernas ansvar för introduktion av nyanlända utlänningar upphör och förläggs till en statlig myndighet (ex. Migrationsverket alt. Arbetsförmedlingen). Stadsdelningskontoret anser därför att det är bra att invänta den statliga utredningen innan ställning tas till ansvarsfördelningen av flyktingmottagandet i Stockholm. En eventuell gemensam organisation för stadens flyktingmottagande kan ske från och med år 2011. Enligt förslaget kan staden uppnå vinster och bli en stark aktör i ett regionalt utvecklingsarbete genom att samordna ansvar för SFI och vuxenutbildning, flyktingmottagning och arbetsmarknadsfrågor. Nedan beskrivs några av argumenten för detta.

SFI riktar sig bland annat till arbetsföra nyanlända flyktingar. Cirka 50 procent av de elever som läser svenska på SFI anses också vara målgrupp för Jobbtorgen.

Vuxenutbildningen består av vuxenutbildning, sÄrvux och kvalificerad yrkesutbildning. Genom samordning av arbetsmarknadsinsatser och vuxenutbildning kan upphandling av arbetsmarknadsinsatser kombineras med kvalificerade yrkesutbildningar. Stadsdelningskontorets bedömning är att om SFI och Jobbtorgen samorganiserar kan bättre resultat uppnås och verksamhetens upphandlingar effektiviseras.

Rekryteringsprogrammet har till uppgift är att slussa flyktingar ut i arbetslivet via förberedande yrkessvenska och yrkesutbildningar. Rekryteringsprogrammet har god kontakt med näringslivet och har hög andel deltagare som fått arbete. Stadsdelningskontoret föreslår att programmet ska ingå i en sammanhållen organisation för arbetsmarknadsinsatser. Resurser kan även samordnas med SFI och Jobbtorgen om dessa finns i samma organisation.

Stadens gemensamma samhällsinformation för flyktingar ansvarar stadsdelsnämnderna för under introduktionsperioden. Denna information kan skilja sig åt mellan stadsdelsnämnderna, vilket stadens revisorer har kommenterat (rapport nr 03, 2007). Stadsdelningskontoret menar att Jobbtorgen därför bör ha ansvar för att ge en likvärdig samhällsinformation, oavsett var i staden flyktingen bor.

Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning ligger idag på stadsdelningskontoret medan stadsdelsnämnderna, Jobbtorg Stockholm.

Utbildningsnämnden har driftansvaret. Eftersom uppskattningen är att 90 procent av samtliga flyktingar kommer till Jobbtorgen, bör även det övergripande samordningsansvaret finnas hos den nämnd där Jobbtorgen placeras organisatoriskt.

I dagsläget ansvarar stadsdelsnämnderna *för flyktingmottagande* och Jobbtorgen för arbetsmarknadsinsatserna. Vuxna arbetsföra flyktingar ska hänvisas till Jobbtorgen, efter att en introduktionsplan är framtagen. Stadens revisorer konstaterar (rapport nr 03, 2007) att stadsledningskontoret och stadsdelsnämnderna inte uppfyllt intentionerna att skilja flyktingmottagandet från socialtjänstens verksamhet, då flyktingmottagandet oftast organiseras inom socialtjänsten.

För att tydliggöra mottagandet av flyktingar bedömer Stadsledningskontoret att detta kan samordnas med arbetsmarknadsorganisationen, särskilt som det är vanligt att flyktingar flyttar inom staden. Fem stadsdelsnämnder har högt flyktingmottagande och egen organisation för detta. Övriga stadsdelsnämnder saknar stordriftsfördelar som en gemensam organisation skulle kunna innebära. Nackdelen med att flytta flyktingmottagandet till Jobbtorgen är att barn, ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre ingår bland flyktingar, vilka inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper. Stadsledningskontoret bedömer dock att dessa grupper är små. Fördelarna att flytta ansvaret från stadsdelsnämnderna överväger nackdelarna, men ytterligare utredning krävs. En eventuell flytt av myndighetsutövning bör ske tidigast år 2011. Stadsledningskontoret hänvisar även här till regeringens utredning (SOU 2008:58) med förslaget att kommunernas ansvar för flyktingmottagning flyttas till staten.

Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor har Socialtjänstnämnden, som är stadens arbetslöshetsnämnd. Inom nuvarande organisation för Jobbtorgen råder oklarheter kring detta ansvar, vilket bör förtydligas så att endast en nämnd har ansvaret för dessa frågor.

Gemensam organisation 2009

Stadsledningskontoret föreslår att följande arbetsuppgifter överförs till en gemensam organisation år 2009:

- Jobbtorg Stockholm
- Svenska för invandrare (SFI)
- Rekryteringsprogrammet
- Samhällsinformation för flyktingar under introduktionsperioden
- Övergripande samordningsansvar för flyktingmottagning
- Övergripande ansvar för arbetsmarknads- och sysselsättningsfrågor

Organisatorisk placering

Av tjänsteutlåtandet från stadsdelningskontoret framgår fördelar och nackdelar med tre förslag till organisatorisk placering:

- Del av förvaltning under befintlig facknämnd
- Kommunövergripande verksamhet inom en stadsdelsnämnd
- Egen förvaltning under egen nämnd

Stadsledningskontorets bedömning är att den bästa lösningen är en sammanhållen organisation inom socialtjänstnämnden. Socialtjänstnämnden föreslås få i uppdrag att till den 1 januari 2009 genomföra föreslagen organisationsförändring. En revidering av reglemente för kommunstyrelsen, socialtjänstnämnden, utbildningsnämnden och stadsdelsnämnder föreslås enligt bifogade bilagor.

Förvaltningens förslag

Enskede – Årsta – Vantörs stadsdelsförvaltning har ingenting att invända mot den organisatoriska placeringen. Tanken med förslagen att förbättra verksamheter för att fler ska komma i arbete är viktig. I övrigt vill förvaltningen understryka några synpunkter på förslaget.

Socioekonomiska faktorer som till exempel andel personer med utländsk härkomst som behöver tolk och andel personer med lägre utbildningsgrad har inte beaktats vid planeringen av Jobbtorg. Dessa faktorer påverkar genomströmningshastigheten och är troligen en av orsakerna till att personer i dagsläget inte kommer ut i arbete i tänkt utsträckning.

I förvaltningens remissvar om Jobbtorg hösten 2007 påpekades att den nuvarande målgruppen i Enskede- Årsta- Vantör i huvudsak står längre bort från arbetsmarknaden, kräver en längre tidsinsatser och har svårare att tillgodogöra sig erbjudna aktiviteter. Om upphandlingen av aktiviteter inte når syftet att vara en möjlighet till att komma in på arbetsmarknaden blir följden istället inlåsnings effekter. Arbetslösa som får fel matchade insatser kommer efter sex månader fortsätta vara försörjningstödstagare. Inlåsnings effekten försämrar personens möjlighet till arbete och stadsdelsförvaltningarna i förörternas budget.

Stadsledningskontoret konstaterar att i tertialrapport 1 att Jobbtorgen är på god väg att uppnå förväntade effekt framöver även om långtidsarbetslösa med ekonomiskt bistånd bedöms även fortsättningsvis ha svårt att komma in på arbetsmarknaden. För Enskede - Årsta- Vantörs del syns förväntad effekt inte uppnås. Stadsdelsnämndens budget är beräknad utifrån att 130 hushåll per månad övergår i egen försörjning genom sysselsättning. Under perioden januari – maj har totalt

104 deltagare på Jobbtorg från stadsdelen fått egen försörjning. Förslaget om att Jobbtorg ska emot nya grupper från och med 2009 kräver därför mer förberedelser än vid införandet av Jobbtorg.

Alla arbets- och rehabiliteringsinsatser kommer från och med 1 januari 2009 att ligga på Jobbtorg. Förvaltningen anser att då bör Jobbtorg även ha ansvar för OSA och feriearbete. En oklarhet i förslaget är att inget i målgruppsbeskrivningen finns angivet om vem som ska ha ansvaret för kommunens uppföljningsansvar av 16-19-åringarna.

I övrigt finns i förslaget en medvetenhet om att personalens kompetens för att så småningom arbeta med den så kallade målgruppen B: fysiskt och psykiskt funktionshindrade kräver framförhållning.

Om målgruppen för Jobbtorgen blir större är det än mer angeläget att se över personaldimensioneringen. Antalet aspiranter per handläggare varierar redan idag. Jobbtorg i innerstaden har färre aspiranter per handläggare jämfört med Jobbtorg i förorterna.

Flyktningmottagandets organisering behöver utredas ytterligare som förslaget anger. Flyktningmottagandet i Enskede - Årsta – Vantör hade 64 procent av deltagarna som gick ut i egen försörjning år 2007. Andelen flyktingar som är självförsörjande efter introduktion uppgår för närvarande till 14 procent för hela staden. Målvärdet för året är 50 procent.

Det finns å ena sidan fördelar med en samordning med Jobbtorgen, men å andra sidan finns statlig utredning som berör området och som bör inväntas. I flyktningmottagandet ingår även ungdomar, personer med funktionsnedsättning och äldre som inte överensstämmer med Jobbtorgens målgrupper, för vilka närmare överväganden om bästa organisering bör göras.

Revisionsrapporten om flyktningmottagandet som stadsledningskontoret hänvisar till genomfördes strax efter omorganisationen av flyktigmottagandet och få stadsdelsförvaltningar ingick.

Arbetet med samhällsinformation till nyanlända flyktingar som är i behov av mycket information är tidskrävande eftersom informationen måste ges genom tolk. Indelning i språkgrupper och ibland i nivåer, är då nödvändig. Detta medför omfattande organisatoriskt arbete, där frånvaro från aktiviteter villkoras mot introduktionsersättning. Det kan antas vara lättare att organisera samhällsinformationen i närhet till flyktningmottagningen. Möjligheter att följa upp

och ibland vidareutveckla informationen efter behov blir större än i stora organisationer.

Förvaltningen ser att en överföring av samhällsinformation från flyktingmottagandet endast bör ske om och när en samlokalisering av myndighetsutövning av introduktionsersättning kan genomföras samtidigt. Det är viktigt att information och mottagande hänger samman. En stegvis överföring medför bristande samordning och kontroll, ökad administration och ger en sämre bild av personers individuella behov av information. Dessutom kommer flyktingmottagandet att bli så liten att det går upp i socialtjänsten, vilket betonas inte vara önskvärt. Det bästa vore därför att fatta beslut efter att både stadens utredning och regeringsuppdraget är klart.

Bilaga

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande 2008-05-19.